RUSKI INWALID

No. 285.

ŚRODA. 1 Grudnia 1820 r.

CZYLI

WIADOMOŚCI WOJENNE.

Treść. Wiadomości Zagraniczne: z Prussyi. Niemcy. Franciia. Angliia. Hiszpaniia. Kurs Peterburgski.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

PRUSSY.

z Berlina, 28 Listopada.

19 b. m. oczekiwano Króla JMści bawarskiego z obydwiema starszemi Królewnami do Wirzburga, w celu odwiedzenia Xiężney Następczyney; lecz dla głębokich śniegów N. Pan niemógł iechać daley iak do Elingen, i 18 b. m. powrócił znowu do Munich.

NIEMCY.

Od brzegów Menu, 21 Listopada.

W Wirtzburgu 14 b. m. wypadł śnieg na stopę głębokości, a 18go poczęły się zimna do 10 stopni dochodzące.

FRANCYIA.

z Paryża, 17 Listopada.

Wczora nakoniec rospoczęto wybory deputowanych i w departamencie Sekwany. Kollegiia wybiercza tego departamentu składa się z 2,200 członków.

Policyia tuteysza od kilku iuż dni czyni iakieś ścisłe wyszukiwania w St. Denis. Przyczyna tych wyszukiwań nieiest dotąd wiadomą. Wszystkie wyyścia z tego miasteczka zaięte były przez żandarmów. — Uczeń *l'Ami* obwiniony o należenie do naruszenia bespieczeństwa powszechnego umknął z stolicy tuteyszey; lecz zapewne wkrótce schwytanym będzie, przedsięwzięto bowiem w tym celu iak nayczynnieysze środki.

Podwyższono gażę lekarzy drugiego stopnia znayduiących się przy szpitalach woiennych. J tak ci co pierwiey brali rocznie 600 franków biorą ich teraz 800, a niektórzy 1000.

Niedaleko St *Sevrin* w departamencie de la Gironne, znaleziono w gruzach starożytnego miasta *Brion*, zniszczonego iak wiadomo przez Anglika *Thalboth* w piętnastym wieku, wielki i piękny grobowiec z marmuru białego ozdobiony na około doskonale wypracowaną płasko-rzeźbą, wystawiuiącą bitwę bohatyrów rzymskich. Pomnik ten dosyć dobrze iest zachowany, napisy tylko zupełnie prawie są za-

tarte i ledwie ostatnie wyrazy: *Duce Caesar* wyczytać można. W środku tego pomnika znaleziono pałasz i małą iakąś monetę.

Jest tu teraz trzech różnych posłów neapolitańskich. Pierwszy z nich, Xiąże *Fabricio-Ruffo di Castel cicalla*, pełnił ten obowiązek pierwiey nim wybuchnęła rewolucyia w oyczyznie iego. Potem był przeznaczony na posła do dworu hiszpańskiego, lecz gdy niechciał wykonać przysięgi na konstytucyią, usunionym przez Rząd swóy został. Drugim iest Pan *Brancia*, nadesłany tu iako sprawuiący interessa; lecz w charakterze tym ieszcze nieprzyznany dotychczas. Bywa on u ministrów naszych i należy do rozmaitych z nimi układów. Trzeci Xiąże *Chariatti*, który przyiechał tu opatrzony w dyplomat pełnomocnika nadzwyczaynego przy dworze tuteyszym; lecz podobnież nieiest ieszcze przyznany, dla nienastąpionych uprzednich w tey mierze układów z innemi dworami europeyskiemi. Zawsze iednak przyymowany iest wszędzie z należném uszanowaniem i bywa często u ministra spraw zagranicznych Barona *Pasquier*.

— Członek niegdyś konwencyi rewolucyyney *Tallien*, który iak wiadomo obalił potęgę *Roberspiera*, umarł tu w 55 roku życia w naywiększey nędzy.

Vice Hrabina *Castegi* z domu Hrabianka *Bombelles* mianowaną została damą honorową do dworu Xiężney *Berry*.

Słychać że obie izby zgromadzą się i rospoczną posiedzenia swoie 3 grudnia, a Chrzest Xiążęcia *Bordeaux* nazaiutrz nastąpi.

Dzisiay własnie począł Król nasz 66 rok życia. Z tego powodu maią bydz świetne pokoie u dworu.

Iuż to niepierwszy przykład skutków gwałtowney radości dał nam w tych dniach ieden z obywateli naszych. Nieopuścił on ani iedney loteryi w życiu swoiem; lecz nigdy nic nie wygrywaiąc do naywiększego doszedł był ubóstwa. Panuiąca ta w nim namiętność tak była wielką, iż niemaiąc iuż ostatnią razą za co kupić biletu, sprzedał pozostałe sprzęty, i wziął ich kilka. A gdy to ostatnia iuż była proba Fortuny, czekał więc iey wyroku z naywiększą niecierpliwością. Nadszedł dzień ciągnienia loteryi, spieszy do iey bióra, rospoczyna się ciągnienie i iego bilety wszystkie wygrywaią. Radość iego tak była wielka i gwałtowna, iż za wyyściem ostatniego biletu umarł.

Donoszą z *Dijon* o zamieszaniu zaszłém w więzieniu tameczném z następuiącey przyczyny:

Osadzono tam nowego więźnia. Towarzysze iego opowiedzieli mu zaraz zwyczay powszechnie u nich przyięty, to iest że każdy nowo przybyły przestępca, powinien się podzielić pieniędzmi które z sobą przynosi z innemi więźniami których iuż znayduie. Nie wyłamywał się bynaymniey z pod tey ustawy przybylec i niemaiąc nad dwa franki przy sobie, z ochotą oddał ie towarzyszom. Ci niechcąc wierzyć aby tyle tylko miał funduszu, niemiłosierdnie bić go poczęli. Wkrótce nadszedł dozorca i widząc taki nieład starał się pogodzić niespokoynych przez napomnienia; lecz gdy to bynaymniey uważaném niebyło i nawet między biącemi się przyszło iuż do krwi rozlewu, rozkazał warcie aby dała ognia do buntowników. I takim sposobem ieden z nich zabitym został, a kilku ciężkie odniosło rany.

Na przedmieściu Jenewskiem popełniono niedawno zbrodnię maiącą wielkie podobieństwo z zabóystwem *Fualdesa*. Obywatel tameczny Pan *Carbot* i iego służąca znalezieni byli w domu swoim zabici. Z wielości ran sądząc, wnosić wypada, że śmierć ich była okrutna i bolesna. Niewiadome są iescze, okoliczności tey zbrodni towarzyszące; lecz niejakiś *Machu*, trzy kobiety i czterech iescze męszczyzn mocno o popełnienie iey podeyrzanych, iuż są schwytani i osadzeni w więzieniu.

Hiszpania.

z Madrytu. 7 Listopada.

Jest teraz w stolicy tuteyszey pułkownik służby amerykańskiey Pan *Kin*, przybyły tu umyślnie aby prosić kortezów o pozwolenie założenia nowey osady w Texas.

Słychać że dnia iutrzeyszego ziedzie tu Król z Eskuryialu, a poiutrze nastąpi uroczyste zamknięcie posiedzeń Kortezów.

Arcybiskup Walencii wydał pasterską odezwę w nader mocnych ułożoną wyrazach, przez którą oświadcza się przeciwko wszelkim postanowieniom kortezów, tyczącym się stanu duchownego.

Powiadaią że eskadra Algierska powróciła iuż do Tangieru i przyprowadziła z sobą 9 rozmaitych statków, które zabrała.

Banda rozboyników w Talavaira otoczyła rozstawioną tam pikiętę z iazdy i zmusiwszy ią do poddania się, wszystkich zabrała koni.

Biegała tu niedawno pogłoska iakoby w Andoluzyi i Galicyi powstały wielkie zamieszania z powodu zniesienia wszystkich klasztorów. Ta pogłoska mogła bydz przesadzoną;

zawsze atoli rządcy tameczni musieli za następowaniem nocy podwaiać patrole, a Kortezy złożyli kilka posiedzeń sekretnych i wysłali deputacyią do Eskuryialu prosząc Króla aby iak nayśpiesznieу powrocił do stolicy. Do pomienionych prowincyi także porozsyłano gońców.

Angliia.

z Londynu, 20 *Listopada*.

Zeglarze nasi co odbyli wyprawę ku biegunowi północnemu, bardzo się wesoło na okręcie swoim bawili, teatr nawet niebył tam przepomniany i kilka razy dawano na nim reprezentacyie. Pod 90 stopniem długości, kompas był dla nich zupełnie nieużytecznym. Zimno było tak wielkie, iż nad każdym maytkiem śpiącym z oddechu formawał się rodzay skorupy z lodu. — Kapitan *Perry*, a z nim cała osada obchodzili dzień sczęśliwego swoiego powrótu przez uroczyste nabożeństwo.

Królowa co dzień przyymuie odwiedziny od członków parlamentu strony oppozycyyney. Niektórzy z nich prezentowali iey także małżonek swoich.

Szambelan N. Pani pisał w tych dniach następuiący list do Lorda *Liverpool*: »Królowa poruczyła mnie przypomnieć Rządowi, aby iak nayśpiesznieу wyznaczył i przygotował dla niey pałac na mieszkanie, ze wszystkiem co tylko potrzebném i odpowiedniém iest iey wysokiému dostoieństwu. Ma się rozumieć, że pałac ten powinien bydz w Anglii; gdyż N. Pani stale przedsięwzięła na zawsze w tey ziemi zamieszkać. Zwłóka w tey mierze, będzie znakiem uchybienia uszanowania tak dla N. Pani iak i dla godności korony; Rząd za tem dla nagrodzenia iuż poczynionych uchybień ma przynaymniey niniejszą wolę Królowey spełnić iak nayśpieszniey.«

Lord *Liverpool* odpowiedział, że tę prośbę N. Pani, kommunikował Królowi; lecz dotąd iescze nieodebrał odpowiedzi. Po kilku zaś dniach tenże lord dał N. Pani następuiącą szczegółową odpowiedz.

»Król JMść rozkazał mi donieść Królowey że przy teraznieyszych okolicznościach niepodobno mu wyznaczyć pałacu na iey mieszkanie. Podobnież poruczono mi donieść N. Pani, że do przyszłego zgromadzenia się parlamentu będzie pobierać taką tylko summę, iaką pobierała dotąd; a później sam parlament wyznaczy iey fundusze na przyszłość. Mam oraz za powinność dodać, że ta odpowiedz niema znaczyć, że Rząd odmienił swe pierwsze zamiary względem obmyślenia dla N. Pani przyzwoitego mieszkania.«

Królowa iuż prowadzi sposób życia odpowiedni iey wysokiemu dostoieństwu.

Wczora po obiedzie i dni poprzednich wydział spraw zagranicznych miał posiedzenia sekretne. Po dokończeniu ostatniego Lord *Liverpool* wyiechał zaraz do wsi swoiey Komewood.

W Hrabstwie *Kent* od nieiakiego czasu prowadzi się znaczny handel zakazanemi towarami. Oddział woyska wysłany przeciwko kontrabandystom, nietylko niemógł ich pokonać; lecz zbitym na głowę został. Porucznik ieden i kilka żołnierzy ciężkie odnieśli rany. Należących do kontrabandy było przeszło 200 ludzi.

Parafiie Kriplebet i Biszobsbet maią zamiar przesłać Królowey adressa winszuiące wygrania sprawy.

Ławnik *Wood* oświadczył niedawno, że ani obietnice ani pogróżki niezmuszą N. Pani do opuszczenia Anglii.

Wyszło iuż cztery protestacyi przeciwko zniesienia bilu, podpisane przez wielu Parów. *Monrning Chronicle* zapewnia, że wielki Kanclerz wyda iescze piątą.

Xiężna Klarencyi spodziewa się połogu w końcu następuiącego miesiąca.

Pogłoska iakoby oba Parlamenty miały bydz odroczone od 23 b. m. po pierwszy stycznia roku następuiącego poczyna się potwierdzać.

Miedzy wielu znakomitemi osobami, które się znaydowały na wielkim obiedzie u Lorda Maiora, z powodu weyścia iego w ten obowiązek, była także *nowa i nader iescze wątpliwa* Xiężniczka *Olivia Vilmot Ceres*. Ona się mianuie za prawnie uznaną córkę zeszłego Xiążęcia *Cumberland* i domaga się aby Parlament uznał iey prawa.

W iedney z dzisieyszych gazet ministrowskich czytamy, że wszystkie dowody przedstawione przez pomienioną Oliwiią *Vilmot Ceres* względem iey pretensyi są zmyslone, a ona sama albo iest waryiatka albo oszustka. Jak kolwiek bądz Panna *Oliwiia* wyniośle żyie i ma piękny ekwipaż z herbami rodziny Królewskiey i Cyfrą O. C. (*Olivia Cumberland*).

Lord Maior zwoływa na dzień 21 b. m. radę miasta dla ułożenia adressu powinszowania N. Pani.

Fregata Sud Hamton naypięknieysza z statków zbudowanych kiedy kolwiek w Anglii, spuszczoną została na wodę w Deptford w przeszły wtorek. Jest ona o 64ch działach i może mię-

ścić 476 tonnów. Wielkość i trwałość okrętów północno Amerykańskich podały mysl do iey zbudowania.

W Bish w hrabstwie Cumberland tak zaraźliwa panuie gorączka, iż zwierzchność miey scowa musiała pozamykać wszystkie szkoły publiczne.

John Pahlin ieden z wspólników spisku *Cato Street*, którego miano za zbiegłego z stolicy tuteyszey, schwytanym został wczora.

Słychać że za otwarciem następnych posiedzeń parlamentu, będą wniesione nowe przełożenia i proiekta co do stosunków iakie na przyszłość między Królem i Królową zachodzić będą. Zapewne nastąpi separacyia tych wysokich osob, lecz nie rozwod.—Wiadomo że Lord *Ellenborugh* pierwiey iescze czynił podobne przełożenie.

Wiadomo iuż iest teraz dla czego Xiąże *Kobourg* trzy razy odwiedzał Królowę. Miał on nadzieię że prosząc Królowę imieniem zeszłey małżonki swoiey a iey corki, zniewoli ią do opuszczenia Anglii aż do zapadnienia wyroku parlamentowego w iey sprawie, a tym sposobem uwolni się od wstydu i hańby iakiegoby nabawił go wyrok niepomyślny.

— Na zgromadzeniu parafii Bishapstage dnia 11 Listopada Adwokat Pearson powiedział, iż potrzeba prosić Króla o odmienienie ministrów bo chcą na nowo zaszkodzić Królowey wniesieniem do Parlamentu; żeby iey, iesli nie cały, tedy część rocznego dochodu odiąć. Na to zaś mogliby, iak się zdaie, przystać, a przeto potrzeba im stawić na przeszkodzie wolne życzenie narodu. Radził odłożyć naradę w tey mierze do d. 14, bo będzie można dowiedzieć się do dnia tego, co też nowego uczynić zamyślaią ministrowie. — P. White rzekł: »Na co ta zwłoka? Czegoż się nowego do d. 14 dowiemy?« — Odpowiedział inny: — »Ministrowie naradzać się będą d 13, a zatem można się będzie czegoś d. 14 dowiedzieć.«

Dzienniki nasze oppozycynne zwiastowały bardzo ważną, a razem nadzwyczayną wiadomość. Zapewniły, iż ów sławny przeciw Królowey swiadek Majochi dręczony wyrzutami sumienia przyznał się do krzywoprzysięztwa. Dziennik Star twierdzi, iż ten Pan *Non mi ricordo* napisał list do Królowey z prośbą o przebaczenie mu ohrzydłey zbrodni, iakiey się względem niey dopuścił. Tenże dziennik przydał, iż obrońca Królowey P. Denman był u Majochi dla odobrenia od niego tego wyznania na piśmie. Dziennik Statezman wyraził z tego powodu.

»Jeśli prawda, że Majochi wyznał swą zbrodnię, tedy i to prawda, że wydał tego, który go przekupił, a który nie iest pospolitym człowiekiem. Nigdybyśmy nie dali wiary, i ieszcze teraz nie daiemy, aby osoba na wysokim zostaiąca urzędzie tyle była podłą, żeby się podięła grać tak obrzydłą rolą, iakę iest rola poduszczyciela.«

Jeden z dzienników taką uwagę z powodu ukończoney sprawy Królowey umieścił: Wszyscy rozsądni ludzie, wszyscy, którzy nie unosząc się przesadzoną żarliwością o religiią, opłakuią te wielkie zgorszenia, które szkodzą moralności publiczney, powinni się radować z ukończenia sprawy, która tak długo zwracała na się uwagę Europy.—Skutek tey sprawy iest uroczystym przykładem wszechmocności opinii publiczney. Cożkolwiekby się z zeznań w tey sprawie okazać mogło, zawsze iest wielkim błędem, że się o nie postarano, bo nie osobie tylko, przeciw którey były wymierzone, szkodziły, ale wystawiły na ohydę nazwiska osób, ktore do takiey sprawy wmieszano.

Kominiarzom londyńskim taką Królowa na ich adres dała odpowiedź:

»Młodzież niezepsutą, która co tydzień lub co miesiąc kominy wyciera, nierównie więcey szacuię, aniżeli samoluba lub intryganta, który podłym sposobem wzniósł się do wysokiego znaczenia. Czarny worek kominiarzów, w porównaniu z obrzydliwym workiem zielonym prześladowców moich, iest piękny, i iak śnieg biały.

Kurs Petersburski.

Dukat: hollend: nowy	—	rubli as:	— 11	50. k.
Ditto — Ditto stary	—	Ditto	— 11	25.—
Rubel srebrny —	—	Ditto	— 3	70.—

W PETERSBURGU.

w drukarni woienney Głównego Sztabu JEGO CESARSKIEY MŚCI.